

MŰHELY

Ludwig Wittgenstein: Napló 1930-1932 • Kocsis László: Egy filozófus visszatérése a filozófiához: Wittgenstein, Cambridge, 1930 • James Knowlson: Világhírré ítélve – Samuel Beckett élete • A. S. Byatt: Addig élsz, míg mesélsz • In memoriam Vasadi Péter • Vasadi Péter: Határtalanul • Ágh István, Balla Zsófia, Gellén-Miklós Gábor, Gülch Csaba, Lackfi János, Marafkó László, Szauer Ágoston, Tatár Sándor és Varga Imre versei • Márton László prózája • Sári László: Nyugat és Kelet – Dilettánsok történelme • Karátson Endre: Gyökértelenség az európai elbeszélő prózában • Kohán Ferenc grafikái

2018
2

Tartalom

LUDWIG WITTGENSTEIN: Napló 1930-1932 – részlet (Kocsis László fordítása)4
„Vannak, akik túl gyengék ahhoz, hogy megtörjenek. Én is közéjük tartozom.”

KOCSIS LÁSZLÓ: Egy filozófus visszatérése a filozófiához: Wittgenstein, Cambridge, 1930..... 9

JAMES KNOWLSON: Világhírré ítélve – Samuel Beckett élete (Mesterházi Márton fordítása)....10

„Az *Elesettek* írásakor Beckett megsínylette, hogy oly fájdalmas friss élmények világában kellett időznie. 1956 szeptemberének utolsó hetében azt írta Barney Rossetnak, hogy »pillanatnyilag a depresszió örvényében« vergődik, rá egy héttel pedig, hogy »még mindig a gödör fenekén«. Szeptember elején, merőben szokatlan módon egy hétre előre lemondta minden párizsi találkozóját, mert egyszerűen képtelennek érezte magát, hogy emberek közé menjen. Viszont elégtétellel töltötte el, hogy a fájdalomból és a csöndből annyi étellel és szellemmel teli művet teremtett; befejezte az *Elesetteket*, s a kéziratot szeptember 27-én elküldte a BBC-nek.”

A. S. BYATT: Addig élsz, míg mesélsz (Szilágyi Mihály fordítása)15

„Az *Ezeregyéjszaka* meséi a történetmondás története, de közben folyvást a szerelemről, az életről, a pénzről, az enni- és innivalókról, meg a többi emberi szükségletről szól. A mesélés éppúgy hozzá tartozik az ember természetéhez, mint a légzés és a vérkeringés. A modernista irodalom megpróbált szakítani a történetmondással. Közönségesnek tartotta, és emlékfoszlányokkal, látomásokkal, tudatfolyammal igyekezett pótolni. A történetmesélés azonban elválaszthatatlan a biológiai időtől, nem menekülhetünk tőle.”

IN MEMORIAM VASADI PÉTER

VASADI PÉTER: Határtalanul (A hagyatékából)18

ÁGH ISTVÁN: Himfy estéje19

VARGA IMRE: Álomszonettek.....22

LACKFI JÁNOS: Feltartóztathatatlanul.....25

GÜLCH CSABA: Öröm...27

SZAUER ÁGOSTON:	Gyermek.....	29
	Jelen	29
GELLÉN-MIKLÓS GÁBOR:	A Szűz havában.....	30
	A bús férfi panasza.....	30
	Baleset.....	30
MARAFKÓ LÁSZLÓ:	Én	31
	Ha	31
	Hajléktalan	31
TATÁR SÁNDOR:	Rien ne va plus! – ad infinitum.....	32
	Hiú ábránd, hogy.....	32
BALLA ZSÓFIA:	A valószínűtlen kezdet	34
	Növényi zaj	34

MÁRTON LÁSZLÓ:	„Nem akartam hazudni” (Egy készülő regényből).....	35
----------------	--	----

SÁRI LÁSZLÓ:	Nyugat és Kelet – Dilettánsok történelme	38
--------------	--	----

„Úgy látjuk, hogy az emberi ész az általa feltárt természettudományos ismeretek korlátlan mennyiségét képes rendszerbe foglalni. Ezáltal pedig képes az anyagi világ közvetlen közelébe férkőzni, sőt képes engedelmességre bírni és átalakítani magát az anyagot, ám nem képes megbízható ismereteket szerezni az anyagon túli (metafizikai) világról, és még kevésbé képes az innen szerzett tudásból »magasabb egységet«, gondolatot alkotni. Ebből következik, hogy tévesen képzel ilyen és ehhez hasonló módszereivel a történelem eszméit és mozgásának irányait feltárni, következtetéseket pedig végképp nem tud megszerzett tudásából levonni. Vagyis a történelmet hiába igyekeznek olyan mértékben uralni, mint az anyagot.”

KARÁTSZON ENDRE:	Gyökértelenség az európai elbeszélő prózában (Belia Anna fordítása)	47
------------------	---	----

„A 20. század első évtizedei körül Európában egyre több olyan író jelent meg, akiket pontosan lehetett azonosítani: akik nem érezték – vagy, ha még élnék –, nem érzik magukat otthon a hazájukban, sem máshol a világban, akik mind érzelmileg és szellemileg, mind egzisztenciálisan és kulturálisan megtapasztalták a száműzetést, az emigrációt és az idegenséget – azaz a gyökértelenséget. Soha nem alkottak csoportot vagy egységes mozgalmat, inkább szellemi rokonoknak nevezhetjük őket. Szellemiségük sajátossága, hogy kényszerből, olykor szándékosan kulturális vagy nyelvi idegenséggel szembesült, mellyel meg kellett küzdenie.”